No. 86 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 11 April.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten April.

De kamer der gedepnteerden is heden voortgegaan, met het onderzoek van de volmagten der leden. Door den rapporteur van het 6de bureau werden eenige aanmerkingen gemaakt omtrent de verkiezingen te Sancerre, waar men wel de benoeming van den heer *Duvergier de Hauranne* niet had kunnen beletten, maar alwaar niettemin door het vorig bestuur alle middelen in het werk gesteld waren om die keus te doen mislukken. Ten bewijze werden bijgebragt twee brieven, de een van den prefect, de ander van den procureur des konings aan den maire van Sancerre geschreven, om hem aan te sporen zijnen invloed op de verkiezingen uit te oefenen. De rapporteur, de heer *Dubois*, van Nantes, beklaagde zich zeer over het misbruik dat door het vorig ministerie in zijn oog was gemaakt, met aldus op de verkiezingen te werken. De heer *Rochefoucauld* verdedigde het gedrag van den procureur des konings; de heer *Duvergier de Hauranne* kwam daarop zelf aan het woord, en werd door den gewezen minister *Lacave Laplagne* gevolgd, die de handelingen van het gewezen ministerie met opzigt tot de verkiezingen [illegible] verdedigde. Ten vier ure duurde de zitting nog voort.

— Omtrent de keuze van het presidentschap der kamer heeft men in de beide laatste dagen niets naders vernomen. De heer *Odillon Barrot* is steeds de kandidaat der linkerzijde, maar het is minder bekend, wie de eigenlijke kandidaat van de 221 leden of van het regter centrum zal zijn. Het schijnt van die zijde steeds het oogmerk te zijn, om zich met de doctrinaire partij te vereenigen. Het *Journal des debats* behelst heden een betoog over de hoofdpartijen in de kamer; het kan zich begrijpen dat er eene linker en regterzijde is, de republikeinen en de legitimisten, hunne eigene beginselen en bedoelingen hebbende; maar het begrijpt het verschil van beginsel niet tusschen het regter en linker centrum; het was hier slechts eene kwestie van personen; het was de magt van den heer *Guizot* of den heer *Thiers*, van daar de verdeeldheid gedurig in het centrum rijzende tot men op het oogenblik van crisis, wanneer de zaken in kwestie gebragt werden, de kwestie van personen liet varen en tot de beginselen terugkeerde. De strekking van dit betoog schijnt te zijn, dat de leden der vereeniging *Jacqueminot* zich met de doctrinairen moeten vereenigen, en de heer *Thiers* zich daarmede moet bevredigen, of tot de linkerzijde overgaan.

— Men was gisteren avond andermaal bevreesd voor nieuwe volksbewegingen; men had weder lieden met kielen opgemerkt; maar de rust is niet gestoord geworden. Een groot getal nieuwsgierigen bevond zich op den Boulevard Saint Martin, maar in werden door de patrouilles der nationale garde zonder moeite verstrooid en de nacht is rustig voorbijgegaan. Uit voorzorg zijn echter ook nog heden een deel der nationale garde voor de dienst opgeroepen. Het getal der sedert donderdag in verzekerde bewaring genomen personen beloopt bijna 600; het grootste gedeelte daarvan is echter [illegible] gesteld.

— [illegible] ure, bij den Koning [illegible] eene bijeenkomst tusschen de heeren *Dupin, de Broglie* en *Pasquier*. Men gelooft dat de heer *Soult* weder eene ministeriele combinatie gereed heeft, altijd vooronderstellende dat de heer *Odillon Barrot* niet tot het presidentschap van de kamer wordt gekozen. Een der bladen beweert dat de hertog *von Montebello* wel voor goed in het ministerie kan blijven; doch men houdt zulks voor onwaarschijnlijk.

— De *Moniteur* behelst heden een rapport van den voormaligen minister van finantien *Lacave Laplagne*, over het algemeen beheer van finantien van het vorig jaar. Het blijkt daaruit dat de gezamenlijke ontvangsten van allerlei aard in het vorig jaar bedragen hebben 5,425,278,875 fr., waarbij moet geteld worden het slot van het jaar te voren 214,230,254 fr.; te zamen 5,639,509,129. De gezamenlijke uitgaven hebben bedragen 5,356,332,332 fr.; zoodat er op 13 December 1838 bij de centrale schatkistbank te Parijs, of in de bank van Frankrijk of bij de agenten in kas of in portefeuille bleef 283,176,797 fr.

— Men spreekt heden van eene ophanden reis des hertogs *van Nemours* naar Londen.

— In den loop der vorige week heeft men in de hoofdstad niet minder dan vijftien faillieten gehad.

— Het *Journal des Débats* behelst heden weder een niet onbelangrijk overzigt van den tegenwoordigen toestand der zaken in Spanje. Na de jongste bloedige handeling van *Maroto* te hebben afgeschilderd, waardoor de apostolieke partij, die den ondergang van *Maroto* zocht, door dezen zelve ten val was gebragt, ten gevolge waarvan don *Carlos* zich genoodzaakt gezien had, of liever laag genoeg geweest was, om, tegen zijne neiging aan, zijne trouwste aanhangers op te offeren, vergelijkt het *Journal des Débats* de ultra-apostolieke partij der karlisten, met de ultra geëxalteerde partij der constitutionelen, en toont aan, dat beider bloeddorstige handelingen en onverzoenlijke gevoelens ook hier weder het spreekwoord gestaafd hadden, dat de uitersten elkander steeds nabijkomen. De val van de geëxalteerde partij bij de karlisten, zegt verder het *Journal*, had reeds eenige voor de menschelijkheid bevredigende resultaten gehad. De doodstraf welke diegenen bedreigde die gemeenschap hadden met de steden welke in handen der constitutionelen zijn, was opgeheven. Men zou geen boeren, of zelfs vrouwen en meisjes meer fusilleren, omdat zij eenige onbeduidende levensmiddelen in de stad ter markt gebragt hadden; de fusilladen der gevangenen had opgehouden; er hadden zelfs eenige uitwisselingen plaats gehad; door den val der apostolieke partij zou men dan tot gematigder denkbeelden komen. Er zou nog wel gevochten worden; men was nog geene transactie nabij, maar de gemoederen neigden toch tot zulk eene soort van onderhandeling. De bloeddorstige veerkracht van *Maroto*, de verachting waarin don *Carlos* was gekomen, hadden eene groote uitwerking op de gemoederen gehad. Het was niet te denken dat *Maroto* bij zijn aanslag een vast plan had gehad, noch dat hij in verbindtenis met de constitutionelen stond, daar hij nog niet meester genoeg van zijne partij was om alles naar zijnen wil te leiden; maar de woorden bevrediging en schikking waren thans in Spanje in ieders mond; *Maroto* kon de bevrediger van zijn land worden; het lot zijner wapenbroeders verzekeren en de vrijheden der vier provinciën. Er liep spraak van verscheidene ontwerpen van huwelijken, zoo als van een der zonen van don *Carlos* of van den oudsten zoon des infants don *Francisco*, met de jonge koningin *Isabella II*; zelfs was er van een oostenrijkschen aartshertog gesproken, als het eenig middel van schikking, want wat don *Carlos* aangaat, zijn eigen leger zou hem niet meer willen kroonen. Ofschoon die onderhandelingen, welke men wilde, dat door den heer *Zea Bermudez* geleid werden, nog op verre na tot geen rijpheid gekomen waren, getuigden zij echter van de behoeften naar rust, van de zucht om een einde te zien aan den burgeroorlog. Een der grootste hinderpalen voor den toekomstigen vrede, was de fanatieke, bloeddorstige en onhandelbare *Cabrera*, die zich een eigen magt, met vaste plaatsen door troepen en geschut bezet, had geschept; zoo lang deze aan het hoofd eener geduchte magt stond, was aan bevrediging niet te denken; *Maroto* werd als 't ware door *Cabrera* in bedwang gehouden.

— Ter beurze heerschte heden veel onzekerheid in de speculatien. Men sprak er, dat in de kamer der gedeputeerden het voorstel gedaan zou worden tot een onderzoek naar de jongste verkiezingen. De notering was heden (8 *April*) 5 pCt. 109,55; 3 pCt. 80,[illegible] Nap. r. 100,80; Sp. Ardoin 20½; Rom. L. 102½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den April.

Uit 's Hage schrijft men van gisteren:

» Heden heeft de Grootvorst zich te paard naar het Huis in het

Bosch begeven, ten einde hetzelve te bezigtigen. Het gala-bal, dat dezen avond door zijne Z. K. H. den Prins *van Oranje* gegeven wordt, zal zeer talrijk en luisterrijk zijn. — Morgen zal de gala-voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg voortgang hebben. Donderdag is er bal bij Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden en Vrijdag bij Z. Excell. den Russischen minister.

— In de vorige week is te 's Hage aanbesteed het bouwen eener R. K. kerk, op hetzelfde terrein alwaar zich nu de zoogenaamde Spaansche kapel in het Hooge Westeinde bevindt. Dezelve is aangenomen door den heer *W. H. Wijsman* mr. metselaar te 's Hage voor eene som van f 144,990.

— Door den directeur generaal voor de marine is ter kennis gebragt van de ouders of voogden, die voor hunne zonen of pupillen de admissie op het koninklijk Instituut voor de marine te Medemblik reeds hebben verzorgt, of alsnog wenschen te erlangen, dat er op voorschreven Instituut eenige vacatures van adelborsten voor de eigenlijke zeedienst en voor de mariniers in den loop van dit jaar zullen ontstaan.

— Uit Maastricht wordt van den 6den geschreven, dat de officieren van het garnizoen dier vesting, dien dag de eer gehad hadden door hunnen nieuwen opperbevelhebber, Z. Exc. den luitenant-generaal, baron *van der Capellen* ontvangen te worden, welke hun daarbij in eene aanspraak te kennen gaf, hoe vereerend voor hem de taak was door Z. M. hem opgedragen, om wijlen den waardigen generaal *Dibbetz* in het opperbevel der vesting te vervangen; dat die taak hem zwaar zoude vallen, indien hij niet op de medewerking van allen rekende; vertrouwende dat, als de nood het vereischte, ieder het zijne zou toebrengen, om de haardsteden en den erfgrond onzer voorvaderen manmoedig te verdedigen.

— Men schrijft uit Dordrecht, van den 8sten dat den vorigen Vrijdag avond, in het naburige Zwijndrecht, een felle brand gewoed heeft. Dezelve ontstond omstreeks 4 ure, in het huis bewoond wordende door *C. van Epenhuizen*, zoutzieder aldaar, en nam zoo snel toe, dat, met de eenige op dat oogenblik aanwezige en aan de nabijgelegene zoutziederijen, toebehoorende brandspuit, weldra geene hoop meer bestond om dat huis te behouden, maar ook de vlammen, door den harden zuidoosten wind voortgedreven, niet konden weerhouden worden om zich aan de belendende gebouwen en aan de overzijde van den dijk aan het rietendak der belangrijke zoutziederij van de heeren *G. van Hoogstraten en Zoon* mede te deelen. Vreesselijk werd toen de brand, en onvermijdelijk scheen toen de vernieling van al de daar aanwezige en onder den wind aan elkander belendende zoutziederijen en verdere gebouwen. Dan het achtervolgens toesnellen van vier brandspuiten uit Dordrecht, waarvan er eene reeds binnen weinige minuten na het uitbarsten der vlammen verscheen, en dadelijk de gewenschte hulp verleende, zoowel als de verdere, in overeenstemming met het bestuur der gemeente, genomene maatregelen, hebben dezen ramp voorgekomen. De uitbreiding der vlammen werd hierdoor al spoedig beteugeld, en omstreeks half 9 ure was men den brand geheel meester, zelfs is nog een aanzienlijke gedeelte van de zoutziederij behouden gebleven.

— Uit Middelburg schrijft men van den 8sten dezer:

» In den namiddag van den 6 dezer, had alhier een droevig ongeluk plaats, welks vermelding wel tot waarschuwing strekken mag. Een tweejarig knaapje, aan het opzigt van zijne zuster, oud acht jaren, toevertrouwd, zich al spelende op eene achterplaats bij eenen met den grond gelijk liggende regenbak bevindende, viel in denzelven en verdronk. Door den heer *J. de Man*, heelmeester binnen deze stad, zijn alle kunstmiddelen, voor drenkelingen voorgeschreven, met onvermoeide zorg en geduld bij dit kind aangewend, doch vruchteloos.

— Het provinciaal dagblad van dit gewest houdt in zijn nommer van heden eene opgave uit de registers van den burgerstand te 's Hertogenbosch gedurende het vorige jaar. In hetzelve werden geboren 345 jongens en 334 meisjes te zamen 679 kinderen behalve 60 kinderen waarvan de ouders elders woonachtig en 56 doodgeborenen, 139 huwelijken werden er gesloten, zijnde 38 minder dan in 1837, er hadden 568 sterfgevallen plaats, waaronder van 72 personen elders te huis behoorende; zijnde 45 minder dan in 1837. In de gemeente hebben zich in 1838 neergezet 424 personen en 192 dezelve verlaten. De bevolking bedroeg op ultimo December 1838, 20,135 zielen.

Volgens de berigten uit Brussel heeft de zending van den heer *Nothomb* naar Londen, behalve op de onderteekening van het traktaat met de vijf mogendheden, ook betrekking op eene overeenkomst tusschen Engeland en Belgie voor de daarstelling van een dagelijksche postdienst tusschen Douvres en Ostende.

— De heer *de Behr*, die tot zaakgelastigde van Belgie bij de Porte is benoemd, vertrekt in den loop dezer week naar Konstantinopel. Door de langdurige beraadslagingen over de kwestie van toetreding tot de 24 artikelen, hebben de beide belgische kamers het onlangs tusschen Belgie en de Porte gesloten traktaat nog niet bekrachtigd; evenmin als dat hetwelk met Frankrijk getroffen is, waaromtrent echter, naar men zegt, vele bedenkingen zouden rijzen, dewijl de bepalingen van dit laatste traktaat inzonderheid bij de kamers van koophandel in Belgie weinig bijval gevonden hebben.

— In den Belgischen *Moniteur* van den 8sten April vindt men een besluit van Vorst *Leopold*, waarbij de ontvanger der posterijen te Venlo, de heer *G. R. H. Conraetz*, in gelijke betrekking naar Turnhout wordt verplaatst; onder bijgevoegde bepaling, dat de minister voor de openbare werken den dag, waarop hij zijn nieuwen post aanvaarden en zijn traktement ingaan zal, nader zal bepalen. Van tijd tot tijd ontmoet men in het Belgische regeringsblad enkele benoemingen van gelijken aard, die, naar het oordeel van sommigen, in het vooruitzigt eener aanstaande ontruiming van een gedeelte van Limburg door de Belgische gezaghebbers worden gedaan. Onder anderen wordt gemeld, dat er detachementen van de ambulance zich naar het Limburgsche en Luxemburgsche moeten begeven, om zekere militaire hospitalen te doen ontruimen.

— In de jongste dagen zijn omtrent 1400 remontepaarden uit Duitschland in Belgie aangekomen; het regiment guides heeft daarvan er reeds 300 bekomen, [illegible]

— Blijkens eene [illegible] van het belgische bewind, zullen er, te beginnen met den 15den April, langs de onderscheidene takken van den belgischen spoorweg wagentreinen vertrekken, die bepaaldelijk en uitsluitend voor het vervoer van koopwaren bestemd zijn.

— Het kieskollegie van Gent is tegen den 24sten dezer bijeengeroepen om op nieuw eene keus te doen ten gevolge der benoeming tot minister van den heer *Desmaisières*.

— De *Belge* vermeldt dat het rapport in de zaak van *Bartels* en *Kats* woensdag in handen gesteld zal worden van de kamer van in beschuldigingstelling. De bekende *Jottrand* was als getuige in deze zaak gehoord.

— Gedurende een tijdverloop van zeven jaren zijn, alleen in de mijnen van de provincie Luik, 243 personen omgekomen en 82 gekwetst geworden.

Uit Berlijn verneemt men dat er bij het pruissische leger aanzienlijke bevorderingen hebben plaats gehad. Acht generaal-majoors werden tot luitenant-generaals bevorderd, waaronder de prins *George* van Hessen, de generaals *Lützow*, *Groeben*, kommandant van Coblentz en *Dumoulin*, kommandant van Luxemburg; voorts 11 oversten tot generaal-majoors, waaronder de overste *von Scharnhorst* en vorst *Radziwill*; 18 luitenant-kolonels tot oversten. 37 Majoors tot luitenant-kolonels. [illegible] en de kroonprins *Frederik-Willem* is de leger-inspectie over de vier leger-afdeelingen opgedragen. De luitenant-generaal, graaf *Dohna*, is tot kommandant van het tweede [illegible], en prins *Frederik* van Hessen tot gouverneur van Luxemburg.

— Op den 6den dezer heeft de groot-hertog van Baden de standen van het groot-hertogdom met eene aanspraak geopend, waarin een gunstig tafereel van den algemeenen toestand des lands, zoo wat den geest der bevolking, als den staat der finantien en den bloei van handel en nijverheid betreft, werd opgehangen.

— Uit Napels schrijft men dat in het jaar 1837 in het rijk geboren werden 223,988 personen, te weten: 115,151 van het mannelijk en 108,837 van het vrouwelijk geslacht; men telde er 11,013 vondelingen. Er stierven 284,697 personen, te weten: 139,482 mannelijke en 145,215 vrouwelijke; het getal der dooden bedroeg derhalve 60,709 meer dan dat der geboorten. Op 1 januarij 1838 bedroeg de bevolking 6,024,284. Er werden in 1837, 46,323 huwelijken gesloten. Meer dan honderd jaren bereikten slechts 38 personen. De bevolking van Napels bedroeg op 1 Januarij 1838, 336,302 zielen.

STRAF-WETGEVING.

Onder de voor veelzijdige beschouwingen het meest vatbare onderwerpen, bij de daarstelling en overweging van een wetboek van strafregt, bekleedt het vraagstuk, of de wetgever den staat van herhaling van eenen misdadiger strenger moet straffen, eene gewigtige plaats. Het Code Penal heeft daaromtrent eenige regelen voorgeschreven, die bij de toepassing aanleiding hebben gegeven tot ernstige bedenkingen, of de wetgever niet te gestreng was te werk gegaan bij de daarstelling dier bepalingen; althans bij de toepassing der strafwet zijn door de regtbanken, zoowel in Frankrijk als in ons Vaderland, de artikelen 56—58 niet dan met weerzin toegepast, omdat het aan dezelve voorkwam, dat de op te leggen straf in geen de minste verhouding stond tot het misdrijf, hetwelk een vroeger veroordeelde in staat van herhaling van misdrijf deed vervallen. Blijkbaar heeft de wetgever, bij de vaststelling van het eerste boek van het Code Penal

op het oog gehad om de beginselen vast te stellen, hoe gehandeld moest worden bij de toepassing der strafwet, ten opzigte van misdadigers die in staat van hervalling waren en heeft daartoe die misdadigers in klassen verdeeld, en naar aanleiding der klassificatie eene verhooging van straf tegen hen bedreigd, wegens elk misdrijf dat door hen mogt gepleegd zijn, na eene vroegere, hetzij crimineele, hetzij correctionele veroordeeling. Hij heeft, blijkens de over die artikelen gehoudene discussie, op het oog gehad den persoon des misdadigers; en heeft, waar hij van oordeel was, dat zij, die door eene vroegere regterlijke teregtwijzing niet verbeterd waren, strenger moeten gestraft worden, bepalingen gemaakt, die in der daad de straf buiten eenige verhouding tot het latere misdrijf deed worden. De latere tijdens de julij-omwenteling in Frankrijk veld gewonnen hebbende nieuwe wetverklaring, om eene voor het algemeen regt geschrevene bepaling toepasselijk te maken op misdadigers, die door den wetgever zelven in eenen exceptiven toestand gebragt zijn, mogen die strengheid der wet in den aanvang hebben gematigd, tot dat daarin bij eene wet behoorlijke voorziening gemaakt is; maar in Nederland, waar die nieuwe regtsleer niet werd aangenomen, omdat zij scheen te strijden tegen het stelsel des wetgevers en met zijnen uitdrukkelijken wil, verdient zulks nog wel[illegible] ter sprake gebragt te worden, nu de nieuwe ontworpene strafwetgeving bij den Raad van State aanhangig is, ten einde te herinneren, dat [illegible] het stelsel des Franschen wetgevers, betrekkelijk herhaling van misdrijf, [illegible] veel te absoluut en veel te gestreng is geoordeeld; dat de Regtbanken en Hoven niet dan noode die wetsbepalingen hebben toegepast, en dat meermalen eene vrijspraak het gevolg is geweest van weerzin om naar te strenge wetsbepalingen de straf op te leggen. De kundigste verklaarders van het regt, zijn reeds van de invoering van het Code Penal af van meening geweest, dat het alleen in aandacht nemen van den staat van hervalling van een misdadiger, zonder tegelijk een oog te slaan op den aard van het later gepleegd misdrijf, van de omstandigheden alsmede van het tijdsverloop tusschen de doorgestane straf en het later misdrijf verloopen, en van de doorgaande goede of slechte gedragingen des misdadigers, de daarstelling van een onbillijk en ontegtvaardig stelsel moet ten gevolg hebben; omdat juist [illegible], niet onafhankelijk van alle omstandigheden, maar integendeel in verband met dezelve moet beschouwd worden, om naar billijken grond over de strafschuldigheid te oordeelen. Het moge aan ernstige bedenkingen onderhevig zijn, of het wel geraden zij, om den staat van herhalling niet in acht te nemen, bij de toepassing der wet; het aannemen van het stelsel, dat ieder, die zich in staat van herhaling van misdrijf bevindt, noodzakelijk een geheel bedorven, een onverbeterlijk en tot misdrijf steeds geneigd mensch zou moeten zijn, is een stelsel, dat in vijandschap staat met de begrippen der natie omtrent de zedelijke verbetering van gevallenen; het is als het ware eene erkentenis, van [illegible] noegzaamheid [illegible] zoude [illegible] noch die onverbeterlijkheid, noch die geneigdheid ten kwade, noch die ongenoegzaamheid der strafwet, maar daaraan geheel vreemde omstandigheden den staat van herhaling van misdrijf deden geboren worden. Om der gewigtigheids wille van het onderwerp, meenden wij wel te doen, met deze vlugtige beschouwingen van een zoo juist regtsbeginsel in strafzaken niet te mogen achterhouden in het tegenwoordig oogenblik.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Het comite voor de oprigting van het monument ter nagedachtenis van SCHILLER, te *Stuttgart* gevestigd, heeft bekend gemaakt, dat het standbeeld des dichters, waarvan het model gelijk[illegible] door THORWALDSEN is vervaardigd, en hetwelk in het [illegible] den 8sten Mei aanstaande, [illegible] dood, plegtig zal onthuld worden. — Het stedelijk bestuur van *Aken* is thans in onderhandeling met de te *Dusseldorp* voor de *Rijnprovincien* en *Westphalen* gevestigde kunstvereeniging, over een grootsch plan, om namelijk de oude krooningszaal in het eerwaardig raadhuis der keizerstad, met tafereelen, voorstellende uitstekende daden of gebeurtenissen uit het leven van Keizer KAREL *den Groote* te doen beschilderen. Gezegde regering heeft daartoe reeds eene som bestemd, en zal, zoodra met de gezegde kunstvereeniging en de kunstenaars der Dusseldorpsche school eene overeenkomst getroffen is, om de koninklijke goedkeuring aanzoek doen, die voor zulk eene onderneming wel niet te betwijfelen valt.

ITALIE. — In de zitting der oudheidkundige Akademie te *Rome*, van den 21sten Februarij bragt de voorzitter der vergadering, markies L. BRONDI, verslag uit over de nieuwst in *Tusculum* gevondene oudheden, waarvan er sommigen onder de oogen der Akademieleden werden gebragt. Daaronder waren vier kleine figuren van gips, den triomf van BACCHUS voorstellende, een werk dat door de kenners zeer geroemd werd en bijzonder wel bewaard was gebleven; voorts de teekening van een marmeren vloer, afbeeldingen van een vrouwenhoofd, van Faunussen onder wijngaardloof, eindelijk eene zoo uitthoofde van de teekening als ter zake van het denkbeeld, zeer fraaije afbeelding van drie vrouwen gedaanten. De waarde dezer laatste voorstelling werd nog verhoogd, omdat dezelve een verhaal uit de Romeinsche geschiedenis voorstelt, hetwelk CICERO in zijn werk *de Divinatione* medegedeeld heeft. — Uit *Rome* wordt van de vorige maand geschreven, dat men daar voor eenige weken, tusschen de *Porta-Pia* en de *Porta San Lorenzo*, op het landgoed van den graaf LOZANO, insgelijks weder eene merkwaardige oudheidkundige ontdekking had gedaan, namelijk eene grafttombe met rijke versierselen en afbeeldselen uit den besten tijd der romeinsche kunst. Deze ontdekking had de belangstelling der oudheidkundigen bijzonder gaande gemaakt.

TURKIJE. — In het *Mémorial encyclopédique* voor de maand Januarij, wordt vermeld, dat er in het Turksche rijk eerlang een zevental hoogescholen zullen opgerigt worden, en wel in de steden *Konstantinopel*, *Adrianopel*, *Salonica*, *Brussa*, *Smyrna*, *Bagdad* en *Trebisonde*. Op deze Akademien zouden, behalve andere wetenschappen, in het bijzonder, de wis-, schei- en natuurkunde onderwezen worden. De Turksche regering was overtuigd geworden, dat het beste middel om het groot getal nog bestaande vooroordeelen uit te roeijen, in de meer algemeen making van de studien, vooral van de natuur- en scheikunde gelegen was. De toepassing van de natuurkundige wetenschappen moest vooral werken op de verbetering van landbouw en nijverheid, die in *Turkye* nog in hare kindschheid zijn. De Porte zou de leercursussen in het fransch en in het turksch willen doen houden en zich aan de Parijsche Akademie van Wetenschappen wenden met het verzoek, jonge geleerden over te halen, om zich in *Turkije* te vestigen. Op de hoogescholen van *Konstantinopel*, *Smyrna* en *Salonica* zou men de spraakkunst, de geographie en de geschiedenis naar de Europesche methode en in het fransch onderwijzen. De hoogleeraars zouden een vast jaargeld en regt op pensioen hebben. Er zouden wel studien geopend worden voor de wiskundige jongelieden die hunne studien in *Europa* op kosten der Porte wenschen te volmaken.

ENGELAND. — De vermaarde natuurkundige sir D. BREWSTER, is in de plaats van den aftredenden rector Dr. BRUST, met eenparigheid tot rector der schotsche St. *Andreas* universiteit verkozen.

FRANKRIJK. — In het laatst der vorige maand hield te *Parijs* het genootschap der dramatische schrijvers hare jaarlijksche zitting, waarin werd overgegaan tot de benoeming van de leden der commissie voor het tegenwoordige jaar, die thans bestaat uit de heeren VICTOR HUGO, SCRIBE, C. DELAVIGNE, MELESVILLE, DUPEUTY, MEIJERBEER, DELONGPRÉ, A. ARNOULD, DUMAS, ROSIER, PLANARD, F. LANGLÉ, DE LEUVON, ROUGEMONT en LOCKROY. — Volgens een berigt in den *Echo du monde savant* van de helft der vorige maand, heeft zekere heer COLAS een middel uitgedacht, om de ontdekking van den heer DAGUERRE, de overbrenging van de voorwerpen der natuur op eene als 't ware werktuigelijke wijs, ook op de beeldhouwkunst toe te passen. Door dit middel kon men, onverschillig welk standbeeld, van deszelfs natuurlijke grootte tot in de kleinste verhoudingen, bijv. van één duim of minder, op het allernaauwkeurigst overbrengen, terwijl het onverschillig is uit welke stoffen, 't zij hard of zacht, de voorwerpen bestaan, bijv. uit marmer, staal, hout, steen enz. De overbrenging is zoo naauwkeurig, dat zelfs de bijna onmerkbare beschadigingen door den tijd aan het marmer toegebragt, even getrouw op de kopijen zigtbaar zijn.

NEDERLANDEN. — Door het *Journal de la Haye* wordt vermeld, dat de kunstschilder KRUSEMAN te *'s Hage* weder een overheerlijk kunstvoortbrengsel heeft vervaardigd, zijnde een *stervende Christus*, die naar het oordeel van een groot aantal kenners op de treffendste wijze is uitgevoerd. » De kunstenaar" – zegt het genoemde blad – » heeft het oogenblik gekozen van den overgang van het leven tot den dood, en er straalt zoo veel waarheid en diep gevoel in het gelaat van den CHRISTUS door, dat men schier in de begoocheling verkeert, den geest van den Verlosser der menschen te zien ontwijken en ten Hemel varen. De armen zijn wel geteekend en gevormd, terwijl de handen uit aanmerking van den stervenden toestand, [illegible]

merkwaardige volkomenheid vertoonen. In het algemeen verraadt het geheele ligchaam een stout en tevens kiesch penseel. Aan de voeten van den CHRISTUS is eene knielende MAGDALENA, wier houding zeer natuurlijk is en bijzonder wel gedrapeerd. Haar gelaat is roerend met veel zorg behandeld. In het kort, deze zamenstelling van den heer KRUSEMAN, verdient al de aandacht der kunstenaars en liefhebbers." — Met lof wordt voorts in hetzelfde berigt van een ander stuk gesproken van den heer RADIN SALEH, een leeuwengevecht voorstellende, welk stuk thans in de zaal *Diligentia* te *'s Hage* ten toon gesteld is. Verscheidene andere voorname kunstschilders te *'s Hage* hebben voortreffelijke stukken onder handen.

*** GETROUWD:

J. M. SUMMERS,
Genees- Heel- en Vroedmeester
EN
J. P BEKKERS.

CHAAM, den 8. April 1839.
Eenige kennisgeving

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDIKAAT.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz. in het Eerste Ressort.

De AGENT van het Domein te *Klundert*, zal, op den 15. Mei 1839, des voormiddags ten *tien ure*, ten herberge van CORNELIS BROERE, te *Lage Zwaluwe*, publiek AANBESTEDEN:

1°. Eenige REPARATIEN en VERNIEUWINGEN te doen, zoo aan den Wind-Watermolen en Korenmolen, als aan Sluizen, Heulen, Bruggen en Heinen, in de Dominiale Polders onder de *Zwaluwen*.

2°. Het REPAREREN en ONDERHOUDEN tot 1°. Mei 1840 van den geheelen Kei- en Straatweg onder de *Lage Zwaluwe*, en

3°. Het REPAREREN en VERNIEUWEN van het Buiten-Palenhoofd aan het einde der *Lage Zwaluwsche Haven*, benevens het maken en doen zinken van een stuk Rijswerk, voor en om hetzelve Hoofd; als ook het OPMAKEN, REPAREREN en ONDERHOUDEN tot 1°. Mei 1840 van alle de Rijzen, Uitsteekdammen en de Beslagwerken, leggende voor de polders onder de *Zwaluwen* en aan het gemeld *Hoofd*.

Alles nader omschreven in de Bestekken, zoo ten Kantore van den AGENT in de *Klundert*, als ter Secretarie op de *Hooge Zwaluwe* en ten huize alwaar de Besteding zal plaats hebben, ter lezing liggende; terwijl nadere onderrigting te bekomen is bij den AGENT voornoemd, en bij de Opzieners C. C. VOGEL te *Hooge Zwaluwe*, en J. LUGTEN te *Terheyden*, welke laatstgenoemde op den 13 en 14 Mei 1839, de noodige aanwijzing in loco doen zal.

KLUNDERT, den 8. April 1839.

De Agent voornoemd,
L. H. RIJSTERBORGH.

De Notaris A. BROUWERS, Az. te *Oosterhout*, zal, als daartoe bij vonnis van de Arrondissements Regtbank gecommitteerd, ten verzoeke van Vrouwe de Wed. OVERDUIN, wonende te *Oosterhout*, zoo voor haar zelve als in kwaliteit van Moeder en wettige Voogdesse over hare minderjarige Kinderen Publiek aan den meestbiedenden Verkoopen:

Eene wel doortimmerde HEEREN-HUIZINGE, voorzien van zes Beneden- en twee Bovenvertrekken, waarvan er drie Geplafonneerd en vier Behangen; Keuken voorzien van Welpomp, Regenbak en verdere gemakken; Zolder en Vliering; een Schuurtje; wel aangelegde Moes- en Bloemtuin, waarin vele extra goede vruchtdragende Boomen en Heestergewassen; Werf, Erve en Bleekveld, alles staande en gelegen op den *Heuvel* te *Oosterhout*. Te zamen groot 21 Roeden, 50 Ellen, bij het Kadaster bekend Sectie S, N°. 326, 327 en 329.

De 1ste Zitdag is bepaald op den 16. April 1839.

De 2de Zitdag den 23. April daaraanvolgende ten Huize en Herberge van de Wed. SMITS, in de *Zwaan* te *Oosterhout*.

De Notaris A. BROUWERS, Az. te *Oosterhout*, zal, voor den WelEdgest. Heer JACOB PIETER MOLENAAR, gep. Ritmeester, wonende te *Maarssen*. Publiek Veilen en Verkoopen:

1ste KOOP.

Eene wel onderhoudene HEEREN-HUIZINGE, voorzien van vele Beneden vertrekken, groote Schuur en Stalling, Moes- en Plaiziertuinen, Werf en Erve, voorzien van vele en extra goede vruchtdragende Boomen, staande en gelegen te *Oosterhout* aan het einde der *Ridderstraat*, bij het Kadaster bekend Sectie M, N°. 138, 139 en 140.

2de KOOP.

Een perceel WEILAND, voorheen Bouwland, gelegen aan den vorigen Koop, Kadaster Sectie M, N°. 141. Groot 1 Bunder 18 Roeden.

De 1ste Zitdag den 15. April 1839 en de 2de op den 29. daaraanvolgende ten Huize van den Heere SANGSTER te *Oosterhout*.

GENEESKUNDE.

MONTAIGNE zegt: men moet in alle dingen *niet het geleerdste* kiezen maar *hetgeen men weet het beste te zijn; vita longa ars brevis*; vooral in de geneeskunde moet men zich altijd tot die lieden wenden, die zich in het bijzonder op een der takken van de geneeskunde toeleggen, want door de bestendige beoefening brengen zij het daarin tot eene hoogte, die men te vergeefs bij anderen zou zoeken. Uit dit oogpunt bevelen wij de uit plantaardige zelfstandigheden zamengestelde *Rob anti-syphilitique* (*) van den Dr. GIRANDEAU DE ST. GERVAIS aan, welke eene volledige behandeling over de geheime ziekten heeft uitgegeven. Deze *Rob* door verscheidene Akademien goedgekeurd en in de Hospitalen aangenomen, is het eenig middel hetwelk binnen korten tijd en met weinig kosten, den uitslag, de ontstekingen van de huid en alle pas opkomende, ingekankerde, of tegen andere geneeswijzen weerspannige syphilitische ziekten volkomen geneest. Door de ondervinding is het openbaar gebleken en in wetenschappelijke rapporten aangetoond, dat er geen *syphilis* bestaat, hoever ook gekomen en op welke hoogte men dezelve ook aantast, welke tegen het gebruik van dit zuiveringsmiddel bestand is, hetwelk als een bijzonder geschikt middel tegen de syphilitische kracht inwerkt. Het gebruik van dit zacht en gemakkelijk middel voorziet in de gebreken van het kwik; het is het eenige geschikte voor Kinders, Minnen en Vrouwen; te meer dat het geen *salivation* te weeg brengt, noch nadeel aan de tanden of het haar veroorzaakt. — *Getuigenis*: Sedert twee jaren dat ik met den Heer GIRANDEAU DE ST. GERVAIS, als Geneesheer en Apotheker in betrekking sta, heb ik de overtuiging bekomen van de heilzame werking zijner *Rob anti-syphilitique*, bij personen die van dezelve gebruik gemaakt hebben. De geheime ziekten werden door dezelve altijd genezen, 't zij dezelve scherp of uitteerend waren, onder welke gedaante zij zich ook voordeden. Zoo talrijke en welbewezene genezingen hebben mij doen besluiten, om dit geneesmiddel in mijne geneeskundige praktijk te gebruiken, en ik ben aan de waarheid verschuldigd te verklaren, dat ik mij niet te beklagen heb, dat de toepassing van het middel eens [illegible]. Geteekend: BORIES, Geneesheer. — *Koninklijke Akademie van Geneeskunde*: Aan den Heer Dr. GIRANDEAU DE ST. GERVAIS, Geneesheer bij de Faculteit te *Parijs*, Lid van de Maatschappij van Natuurkundige Wetenschappen van *Frankrijk*, Professor in de Geneeskunde: Mijnheer en zeer geachte Ambtsbroeder! Ik zeg u duizendwerf dank voor de mij gedane mededeeling; uwe verhandeling over de geneeswijze der syphilitische ziekten heeft mij zeer oordeelkundig toegeschenen. Het is blijkbaar dat het kwaad van aard veranderd is; of liever de organisatie is veranderd, en het is noodzakelijk geworden dat voor de vroegere behandeling eene andere in de plaats kome, die meer voor den tegenwoordigen staat van zaken geschikt is. Hoedanig overigens deze zoo moeijelijk te begrijpen veranderingen mogen zijn, het is genoeg dat zij door de ondervinding gestaafd zijn, en ik stel een onbepaald vertrouwen in al hetgeen gij over deze geneeswijze zegt. Men denkt er in Engeland even als gij over, en ik heb, gelijk eene achting voor het gezond verstand van dat land, dat gij in mijne oogen zoudt geregtvaardigd zijn, was het, ook alleen door deze overeenkomst van inzigten. Ik ben sedert een veertien dagen eenweinig ongesteld, en dit is de eenige reden mijner vertraging, waarvoor gij mij verschoonen zult. Wees overtuigd, mijnheer, dat niemand meer achting voor uw karakter en uwe talenten koestert dan ik. Ontvang, enz. Geteekend PARISET, vaste Secretaris van de Koninklijke Maatschappij van Geneeskunde, Geneesheer der Epidemien, enz.

(*) De *Rob anti-syphilitique* van den Doctor GIRANDEAU DE ST. GERVAIS wordt bij alle Drogisten en Apothekers [illegible], en bijzonder bij de Heeren: Wed. MASSIGNAC, [illegible] *Amsterdam*, PROSPER, Kapper te *'s Hage*; ANDRE en [illegible] te *Rotterdam*; VAN HARINXMA, te *Leeuwarden*; [illegible] B. ROBIJNS, Boekverkooper te *Deventer*; VAN GEEL [illegible]; L. KRAAY, te *Groningen*; L. GUYPERS, te [illegible]; VAN WAESBERGE, te *Hoorn*; VAN DER SCHULP [illegible]; LECOENTRE EN Zoon, te *Goes*, die gratis [illegible] afleveren om zichzelven zonder Kwik te [illegible] gratis, bij briefwisseling, door [illegible] te adresseren, Rue Richer, N°. 6, [illegible].

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers